

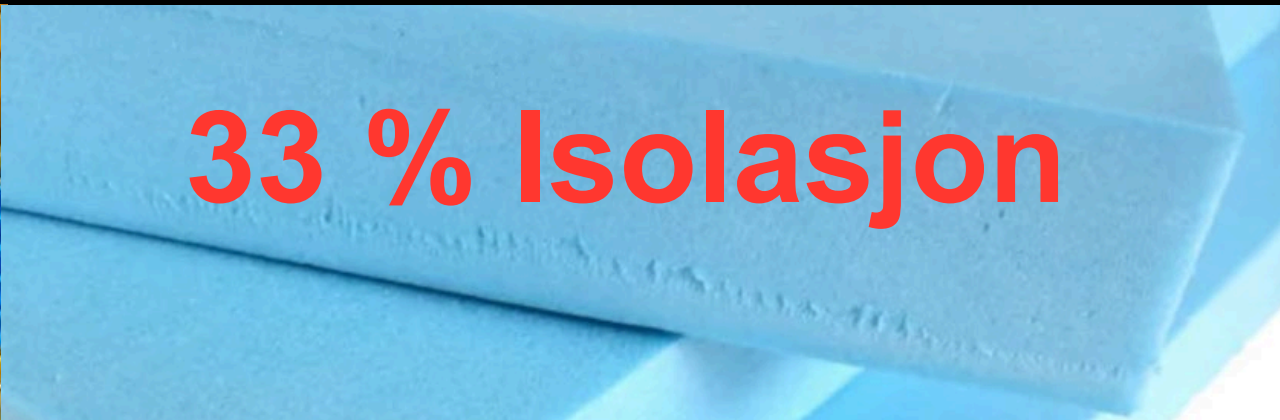
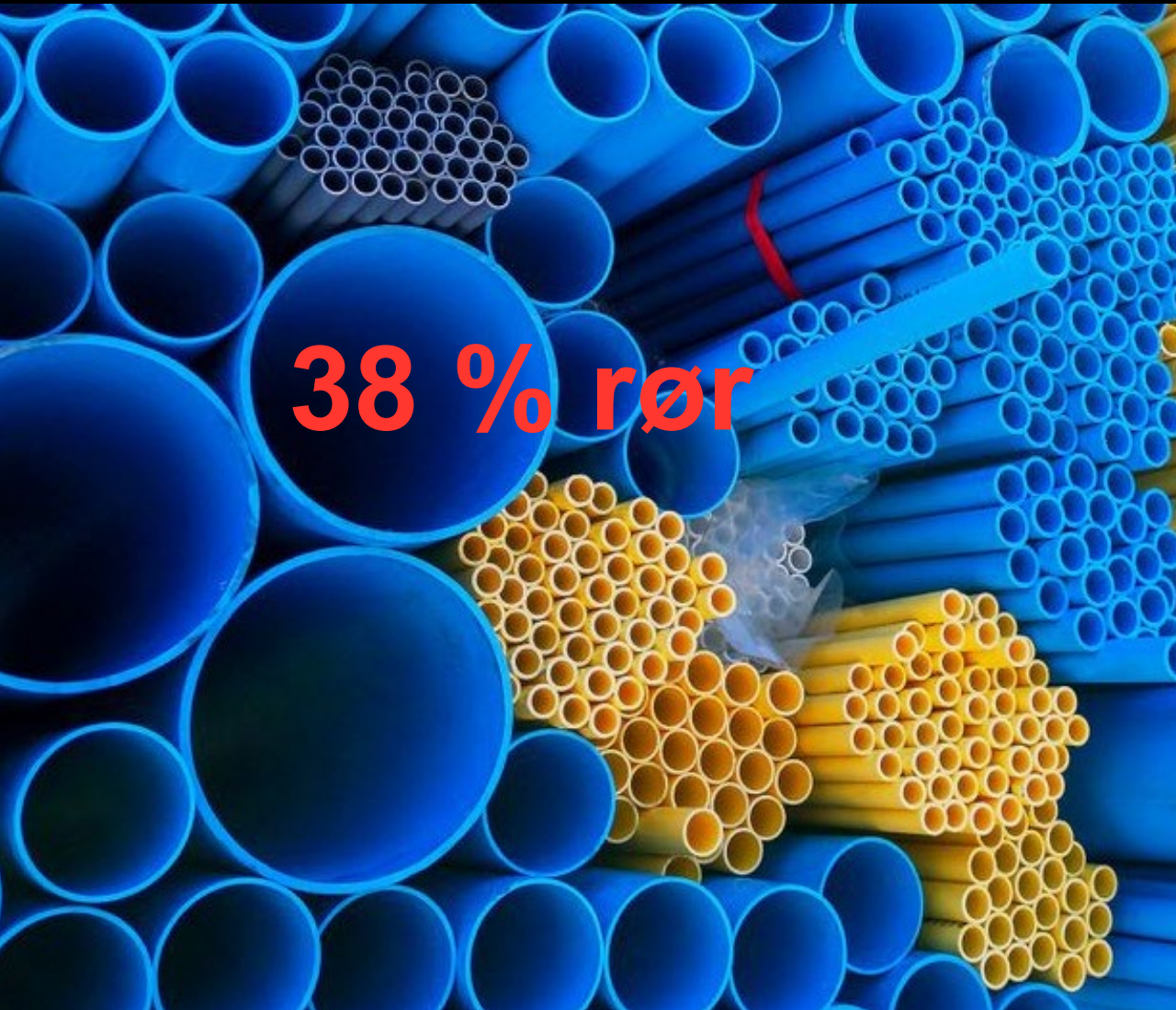

PLAST I BYGGEVARER

**HVILKE FARLIGE STOFFER FINNES I PLAST OG
HVILKE KONSEKVENSER VIL DET HA FOR
OMBRUK OG GJENVINNING?**

**Ida Kristine Buraas Aasgaard, WSP Norge
Byggavfallskonferansen 25.2.2025**

Plast i bygg og anlegg

180 000 tonn

Omsettes på det norske byggmarkedet årlig

35 år

Produktlevetid

140 000 tonn

Akkumuleres årlig i norske bygg

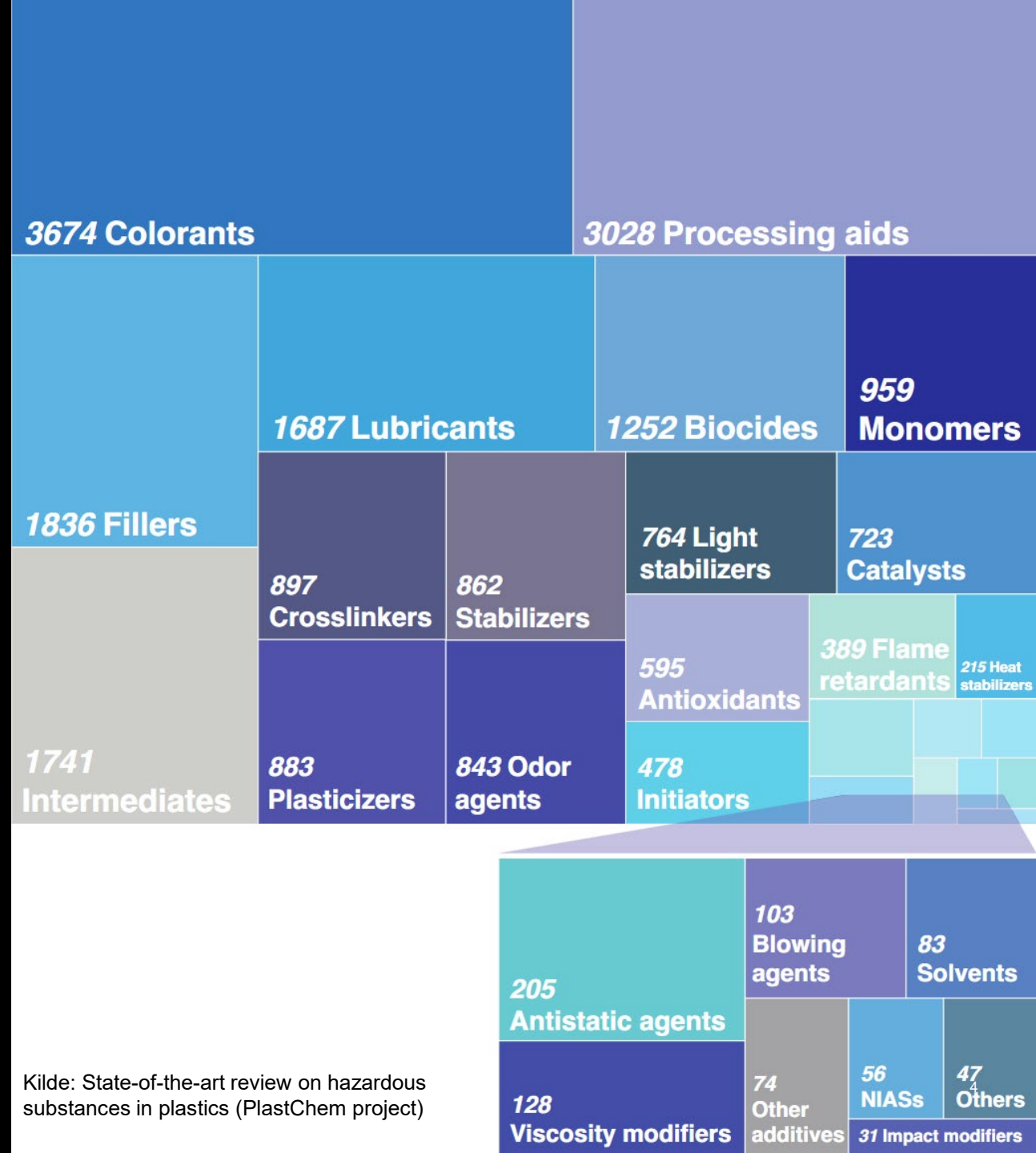
2,7 mill tonn

akkumulert i norsk bygningsmasse

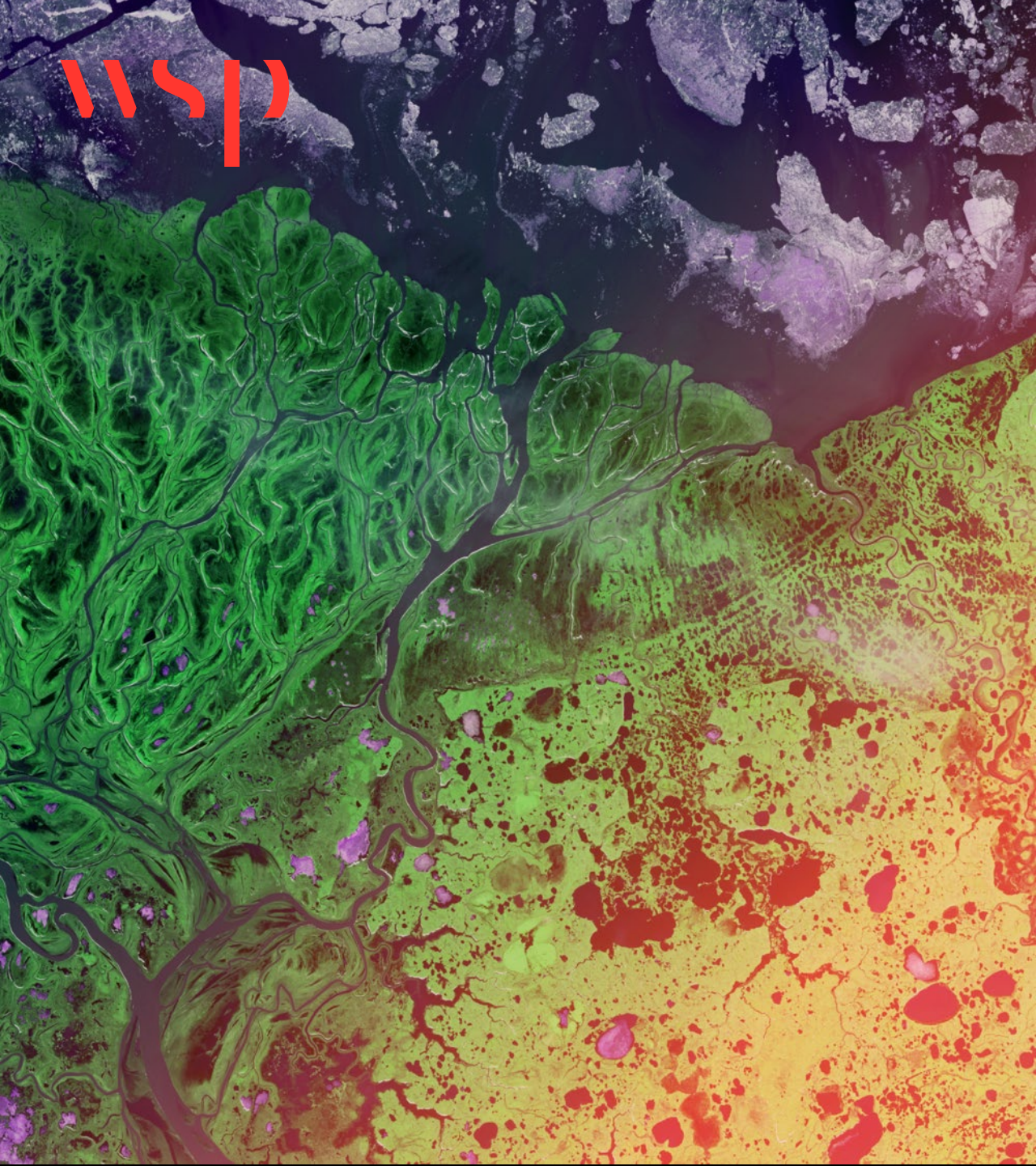
Plast består av polymerer og forskjellige tilsetningsstoffer

5 vanligste plasttypene:

- Polyvinylklorid (PVC)
- Polyeten (PE)
- Polystyren (PS)
- Polypropylen (PP)
- Polyuretan (PU)

Kilde: State-of-the-art review on hazardous substances in plastics (PlastChem project)

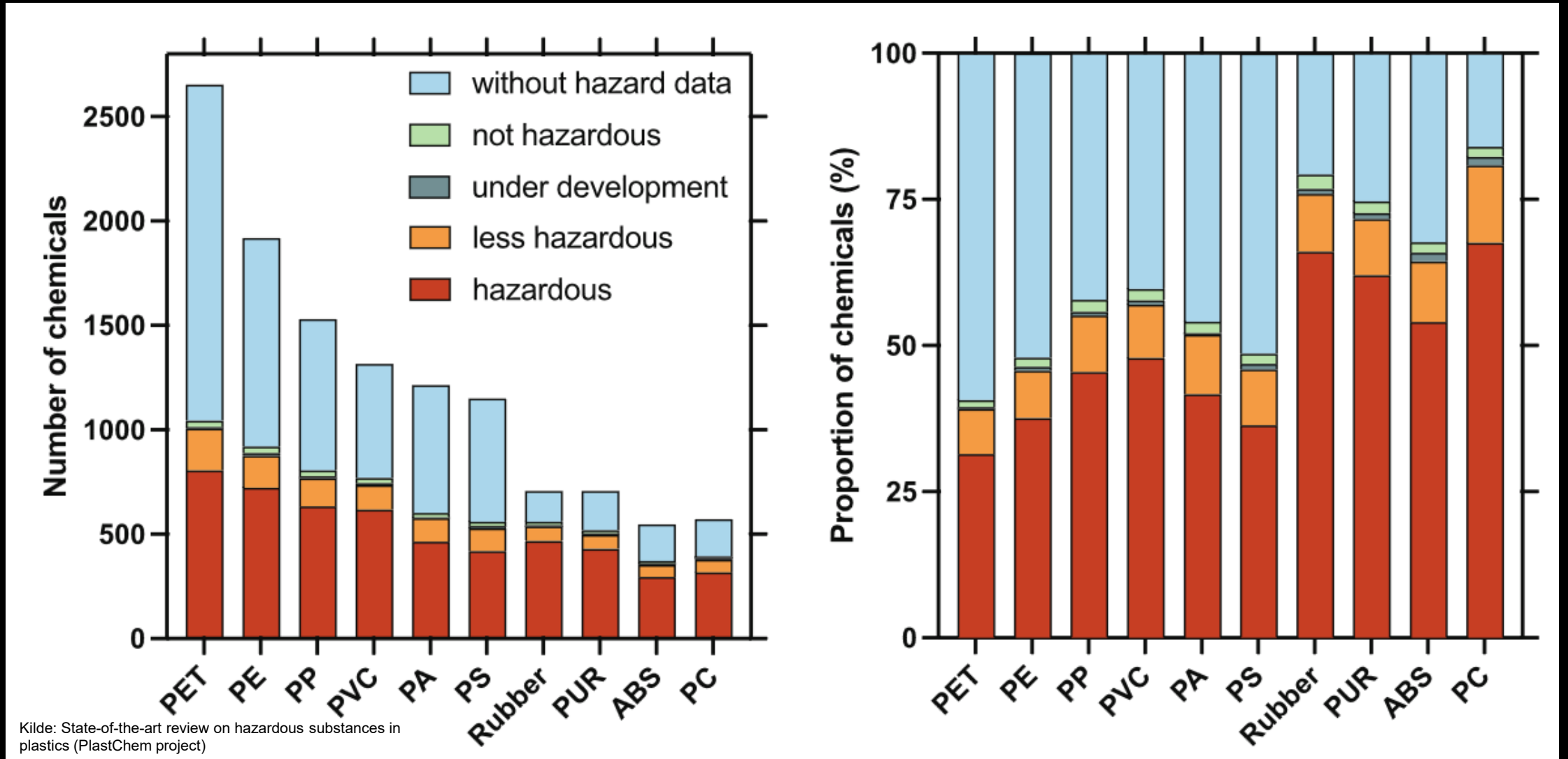

OVER 16 000
KJEMIKALIER
OVER 16 000
KJEMIKALIER
**OVER 16 000
KJEMIKALIER**
OVER 16 000
KJEMIKALIER
OVER 16 000
KJEMIKALIER
OVER 16 000
KJEMIKALIER

WSP

GIR GRUNN TIL
BEKYMNING
1/4 AV STOFFENE
GIR GRUNN TIL
BEKYMNING
1/4 AV STOFFENE
GIR GRUNN TIL
BEKYMNING
1/4 AV STOFFENE
GIR GRUNN TIL
BEKYMNING
1/4 AV STOFFENE
GIR GRUNN TIL
BEKYMNING

Fareinformasjon for kjemikalier brukt eller oppdaget i plast i henhold til polymertype.

Plastikkprosjektet

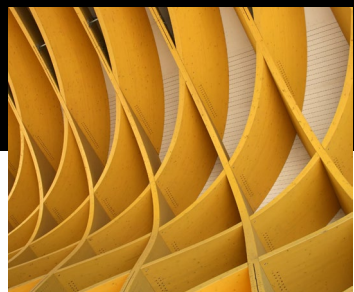
Kartlegging av tilsetningsstoffer i plast i byggevarer

- Samle og analysere kunnskap om tilsetningsstoffer i plastavfall innen bygg- og anleggsbransjen.
- Gi anbefalinger for forsvarlig ombruk og gjenvinning av plast
- Vurdere hvilke produkter som klassifiseres som farlig avfall

Hvor finner vi de farlige stoffene?

Myknere

Ftalater
Klorparafiner
PCB

Flammehemmere

Bromerte flammehemmere
Polybromerte difenyletere
Dekloraner
Organofosforforbindelser

Stabilisatorer

Tungmetaller (kadmium og bly)
Tinnforbindelser
Akylfenoler
Bensofenoner

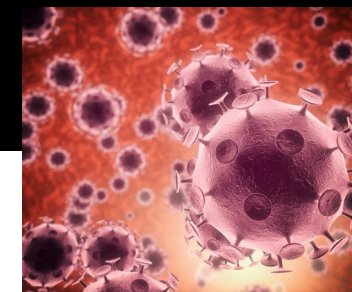
Fargestoffer

Tungmetaller (bly, kadmium, krom, sink og titanhvitt)
Azo-fargestoffer
Aromatiske aminer

Oppskumming

KFK

Biocider

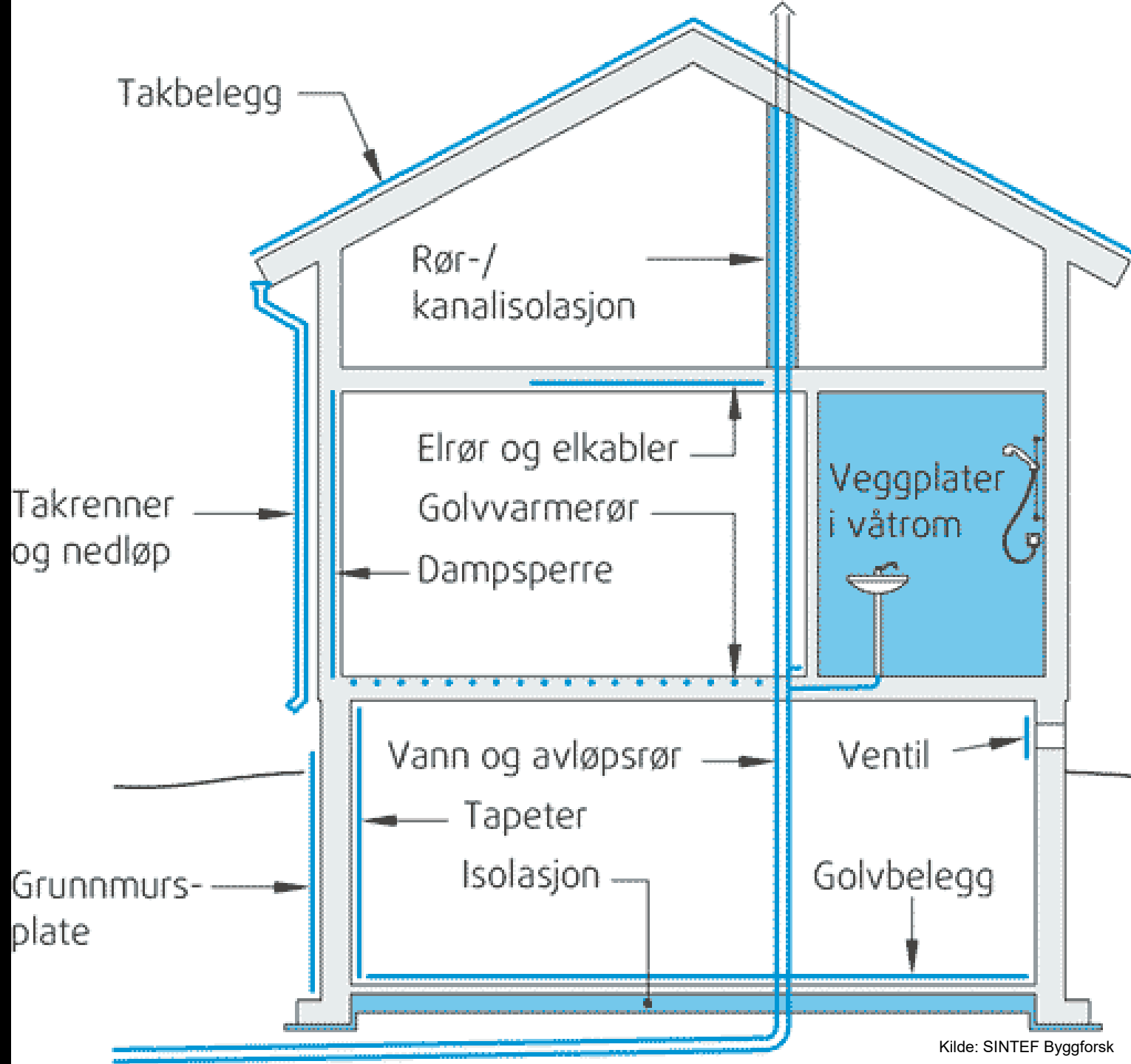
Arsen
Kobber
Fenoler
Isotiazolinoner:

The background of the slide features a close-up, macro shot of a textured surface, possibly a piece of fabric or paper, with a color gradient from red on the left to blue on the right. A large, semi-transparent red circle is positioned at the top center, partially overlapping the text.

HVILKE KONSEKVENSER FÅR DET FOR OMBRUK OG GJENVINNING?

Forsvarlig ombruk og gjenvinning av plast

- Vesentlig at vi ikke ombruker/gjenvinner produkter som inneholder stoffer som gjør det forbudt å bruke produktet
- Må ha kontroll på hvilke farlige stoffer som har blitt benyttet opp gjennom tidene, slik at vi ikke gjenvinner farlige stoffer.
- Kravene til dokumentasjon av produktets egenskaper må oppfylles ved ombruk

Hvilke helse- og miljøskadelige stoffer finnes i hvilke produktgrupper?

Vinylbelegg

- Ftalater
- Klorparafiner
- PCB
- asbest

Isolasjonsplater (EPS/XPS)

- Bromerte flammehemmere
- KFK

Produktgruppe og plasttyper	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020
Isolasjon Norge								
Varmeisolasjon XPS								
Varmeisolasjon EPS								
Varmeisolasjon PUR								
Vindu og profiler								
PVC vindu og profiler								

Foreløpige konklusjoner

- Hele stoffgrupper av kjemikalier (f.eks. klorparafiner) må vurderes som ett:
  - Er ett av stoffene farlig, er alle farlige – inntil det motsatte er bevist.
- Ingen data, ikke noe marked
  - Stoffer uten data om helsefare, kan ikke omsettes.
- Offentliggjøring av alle tilsetningsstoffer i produktene

REFERANSEGRUPPE – HAR DU NYTTIGE BIDRAG?

Eirik Wærner - eirikrudi.waerner@multiconsult.no

Ida Kristine Buraas – idakristine.buraas@wsp.com

TAKK FOR MEG

Ida Kristine Buraas Aasgaard – idakristine.buraas@wsp.com

